

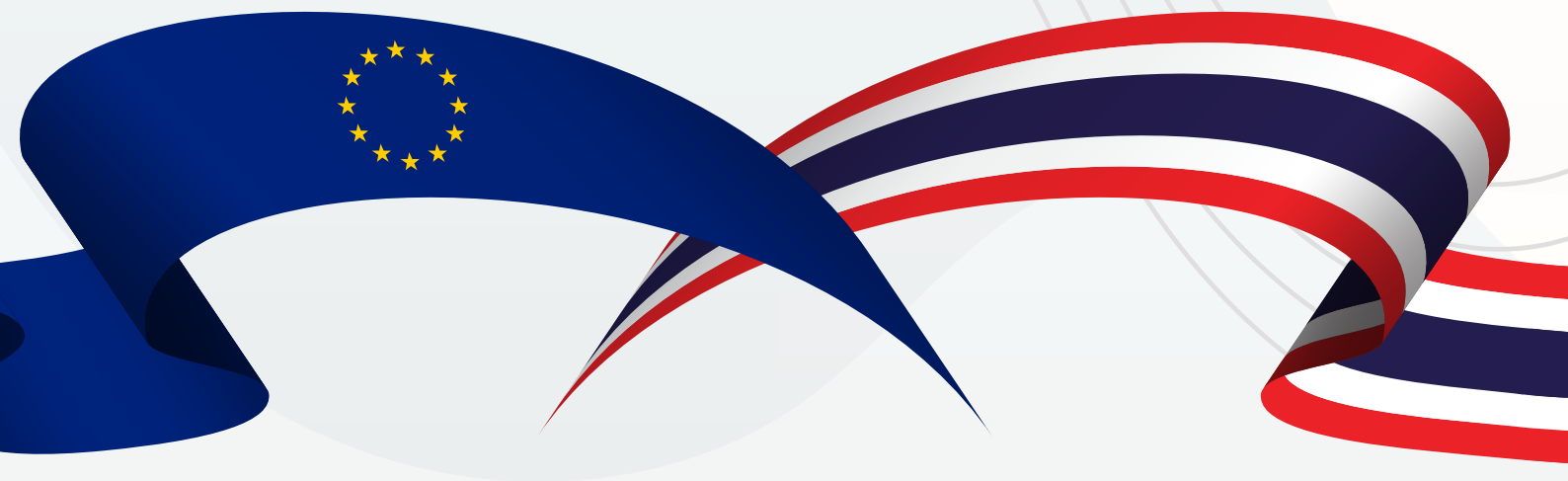

การสัมมนาเพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ของร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้าน
ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก

**(Thailand and the European Union Comprehensive Partnership
and Cooperation Agreement: TH-EU PCA)**

วันพฤหัสบดีที่ 29 กันยายน 2565 เวลา 09.00-12.00 น.
ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพฯ

กรมยุโรป กระทรวงการต่างประเทศ
443 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

สารบัญ

1. กำหนดการประชุม
2. คำกล่าวในช่วงพิธีเปิดการประชุมเพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของร่างกรอบความตกลง PCA ไทย-EU
 - 2.1 นายศรัณย์ เจริญสุวรรณ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
 - 2.2 นายอสี ม้ามณี อธิบดีกรมยุโรป
 - 2.3 นายเสข วรรณเมธี เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์/หัวหน้าคณะผู้แทนไทยประจำสหภาพยุโรป
3. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับร่างกรอบความตกลง PCA
4. สรุปเนื้อหาของร่างกรอบความตกลง PCA ไทย-EU
5. กระบวนการจัดทำร่างกรอบความตกลง PCA ไทย-EU
6. Next Steps ของร่างกรอบความตกลง PCA ไทย-EU
7. ถาม-ตอบ เรื่องร่างกรอบความตกลง PCA ไทย-EU ภายใต้ความสัมพันธ์ไทย-EU ยุคใหม่

กำหนดการการสัมมนาเพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ
 ร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วน
 และความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก
 (Thailand and the European Union Comprehensive Partnership
 and Cooperation Agreement: TH-EU PCA)
 วันพฤหัสบดีที่ 29 กันยายน 2565 เวลา 09.00-12.00 น. ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล

เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
08.30 - 09.00	ลงทะเบียน	
09.00 - 09.30	<ul style="list-style-type: none"> - พิธีเปิด - นายอสี ม้ามณี อธิบดีกรมยุโรป กล่าวรายงาน - video message คำกล่าวของนายเสข วรรณเมธี เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ - นายศรัณย์ เจริญสุวรรณ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวเปิดการสัมมนาฯ - พิธีกร นายภาวิช อครเปรมากูณ นักการทูตปฏิบัติการ กองสหภาพยุโรป กรมยุโรป (สถานที่: ห้องกลมทึบ 2 และ 3) 	
09.30 - 10.30	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมมนาหัวข้อ “ความสัมพันธ์ไทย-EU ยุคใหม่ภายใต้บริบทโลก และความสำคัญของ PCA ต่อการพัฒนาของไทย” แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ (1) ช่วงการสัมมนา และ (2) ช่วงถาม-ตอบ ในประเด็น ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - EU ในบริบทโลกหลังโควิด-19 และการกระชับความสัมพันธ์กับไทย อาเซียน และภูมิภาคอินโด-แปซิฟิก - การมุ่งสู่การเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทย-EU โดยคำนึงถึงค่านิยมร่วม ภายใต้กรอบความตกลง PCA - รูปแบบความร่วมมือของ EU ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับ และความคาดหวังของ EU ต่อไทย - สาระสำคัญของ PCA เช่น สาขาความร่วมมือ ประเด็นใหม่ ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับ และประสบการณ์การเจรจา กับ EU - ความสัมพันธ์ระหว่าง PCA กับ FTA ประโยชน์ของความร่วมมือตาม PCA ต่อการเจรจา FTA - ผู้ร่วมสัมมนาบนเวที <ol style="list-style-type: none"> 1) นางจุฬามณี ชาติสุวรรณ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ/ หัวหน้าคณะเจรจาฝ่ายไทย 2) รศ.ดร.ณัฐนันท์ คุณมาศ ผู้อำนวยการศูนย์ยุโรปศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 3) นางสาวโชติมา เอี่ยมสวัสดิกุล รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 4) นางเรวดี ประเสริฐเจริญสุข ผู้อำนวยการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 5) นางสาวพรรณวษา โชติภักดิ์ ถึง อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย/ รองหัวหน้าคณะเจรจาฝ่ายไทยและหัวหน้าคณะเจรจาด้านกฎหมาย - ผู้ดำเนินรายการ นางสาวสมฤดี พุ่มพรเนก รองอธิบดีกรมยุโรป (สถานที่: ห้องกลมทึบ 2 และ 3) 	

เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
10.30 - 10.45	พักการประชุม	
10.45 - 12.00	<ul style="list-style-type: none"> - การสัมมนากลุ่มย่อย 3 กลุ่ม โดยแบ่งตามหัวข้อใน ร่างกรอบความตกลง และแต่ละกลุ่มย่อยจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ (1) ช่วงการสัมมนา และ (2) ช่วงถาม-ตอบ ดังนี้ 	
	<p>กลุ่มย่อยที่ 1 นโยบายการค้าการลงทุน นโยบายการเงิน มาตรฐาน การประมง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พลังงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอบเขตและรูปแบบความร่วมมือกับฝ่าย EU ที่กำหนด ในกรอบความตกลง PCA ในประเด็นเหล่านี้ - โอกาสของภาคส่วนต่าง ๆ หลังการเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทย-EU ภายใต้กรอบความตกลง PCA ในหลากหลายมิติ เช่น การค้า การลงทุน การเงิน ทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี - ความท้าทายและการปรับตัวของหน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานต่าง ๆ - ประเด็นที่ประสงค์จะแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีกับฝ่าย EU เพื่อมุ่งยกระดับขีดความสามารถสู่ระดับสากล <p>- ผู้ร่วมสัมมนานวนเวทีย์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นายจิรภัฏ อิศรางกูร ณ อยุธยา นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักยุโรป กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ 2) นายจิรวัฒน์ ระติสุนทร รองเลขาธิการสำนักแผนฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3) นางชวนพิศ จันทรวราทิพย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาการประมงต่างประเทศ กองประมงต่างประเทศ กรมประมงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 4) นางสาวนพวรรณ จลองพันธ์รัตน์ อนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการกฎระเบียบการค้าและพหุภาคี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย <p>- ผู้ดำเนินรายการ นายกิจวัตร ทาเจริญ นักการทูตชำนาญการ(ที่ปรึกษา) กองสหภาพยุโรป กรมยุโรป (สถานที่: ห้องกมลทิพย์ 2 และ 3)</p>	

เวลา	กิจกรรม	หมายเหตุ
	<p>กลุ่มย่อยที่ 2 การเมืองและความมั่นคง สิทธิและเสรีภาพ กระบวนการยุติธรรม อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง อาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การก่อการร้าย การทุจริตคอร์รัปชัน การฟอกเงิน การโยกย้ายถิ่นฐาน ความร่วมมือด้านมนุษยธรรม ภาคประชาสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการและค่านิยมที่ครอบคลุม PCA ให้ความสำคัญในประเด็นการเมือง ความมั่นคง สิทธิและเสรีภาพ - ขอบเขตและแนวทางความร่วมมือกับฝ่าย EU ภายใต้กรอบความตกลง PCA ในประเด็นเหล่านี้ - โอกาสและข้อท้าทายของไทยในการร่วมมือกับฝ่าย EU ในประเด็นการเมืองและความมั่นคง <p>- ผู้ร่วมสัมมนาบนเวที</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) นายนท เหมินทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กองความมั่นคงภายในประเทศ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ 2) นางสาวนรีลักษณ์ แพไชยภูมิ ผู้อำนวยการกองสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม 3) นางสาวอุษา เลิศศรีสันต์ ผู้อำนวยการสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีฯ <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินรายการ นายปจุมพงษ์ สิงห์ทอง นักการทูตชำนาญการ (ที่ปรึกษา) กองสหภาพยุโรป กรมยุโรป (สถานที่: ห้องกลมทิว 1) 	
	<p>กลุ่มย่อยที่ 3 ความร่วมมือรายสาขาอื่น ๆ เช่น สาธารณสุข คมนาคม ICT STI การศึกษา วัฒนธรรม การท่องเที่ยว สถิติ ความร่วมมือด้านการพัฒนา ในประเทศที่สาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอบเขตความร่วมมือที่กำหนดในร่างกรอบความตกลง PCA ในประเด็นเหล่านี้ - โอกาสและความท้าทายของไทยในการต่อยอดหรือริเริ่มความร่วมมือในสาขาเหล่านี้ภายใต้กรอบความตกลง PCA เพื่อส่งเสริมการค้าหรือและแลกเปลี่ยนข้อมูล โครงการ/ความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม ในระดับต่าง ๆ <p>- ผู้ร่วมสัมมนาบนเวที</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ดร.เชอเม พัทณี นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายความร่วมมือระดับโลก กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข 2) นางสาวศรณก ตั้งใจจิต รักษาการผู้อำนวยการฝ่ายความร่วมมือต่างประเทศ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ(สวทช.) 3) นางสาวภารินทร์ หงษ์บุตร ผู้อำนวยการกลุ่มงานความร่วมมือทวิภาคี สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม 4) ดร.บุญวรา สุมะโน เจนพั่งพร นักวิชาการอาวุโส นโยบายเพื่อการพัฒนาสังคม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา (TDRI) <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ดำเนินรายการ นางปวีร์ ชูโต ชัยปฎิยุทธ ผู้อำนวยการกองสหภาพยุโรป กรมยุโรป (สถานที่: ห้องกลมฤดู) 	
12.00	จบการสัมมนา	

นายศรัณย์ เจริญสุวรรณ รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

ผมยินดีที่ได้มากล่าวเปิดการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก หรือที่เรียกชื่อย่อว่า PCA การสัมมนาในวันนี้ นอกจากจะเป็นโอกาสสำคัญในการเผยแพร่ข้อมูลด้านเนื้อหาและกระบวนการจัดทำ PCA แล้ว ยังเป็นเวทีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้แทนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกผ่าน PCA ในรูปแบบที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทย

ดังที่ท่านอธิบดีกรมยุโรปได้กล่าวไว้เมื่อครู่ กระบวนการเจรจา PCA เริ่มต้นตั้งแต่ปี 2547 ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องใหม่เลยสำหรับประเทศไทย ใดๆก็ตาม จากเวลานั้นมาจนถึงวันนี้ บริบทของโลกและนโยบายของสหภาพยุโรปหรือ EU มีการเปลี่ยนไปจากช่วงแรกของการเจรจา PCA อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผมขอจัดเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ความเปลี่ยนแปลงที่ 1 ประเทศพัฒนาแล้ว ผลักดันให้มีการบังคับใช้มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมที่สูงขึ้น ซึ่ง EU มีความก้าวหน้าในด้านนี้มากที่สุด โดยได้ประกาศรับรองนโยบาย European Green Deal ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2562 และปัจจุบัน EU กำลังออกกฎหมายเพื่อบังคับใช้มาตรฐานเหล่านี้กับประเทศสมาชิกและประเทศที่ส่งออกไปยังตลาด EU

ความเปลี่ยนแปลงที่ 2 EU มีบทบาทสำคัญในเวทีโลกทั้งในแง่การเมืองความมั่นคงเศรษฐกิจและสังคมที่มากขึ้นตามลำดับ ผ่านนโยบายและกฎหมายที่สมาชิก EU ใช้ร่วมกัน ซึ่งช่วยสร้างอำนาจการต่อรองและบทบาทนำในเวทีระหว่างประเทศให้กับ EU โดยล่าสุด EU ได้ประกาศแผนปฏิบัติการระยะ 5-10 ปีข้างหน้า ด้านความมั่นคงและการป้องกันฉบับใหม่ที่มีชื่อว่า Strategic Compass ซึ่งจะเพิ่มความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันตลอดจนบทบาทของ EU ในเวทีโลกในด้านความมั่นคง

ความเปลี่ยนแปลงที่ 3 ความร่วมมือในระดับภูมิภาคและภูมิภาคที่มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในบริบทของโลกภายหลังวิกฤติโควิด-19 ที่กำลังเผชิญกับความขัดแย้งทางด้านภูมิรัฐศาสตร์โดยเฉพาะผลกระทบจากสงครามรัสเซีย-ยูเครน ก่อปรกัับวิกฤติทางเศรษฐกิจ ซึ่งทำให้ทุกประเทศมุ่งแข่งขันเพื่อเร่งฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยเน้นเพิ่มความร่วมมือกับมิตรประเทศขนาดใหญ่เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันทางการค้า ซึ่ง EU มียุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกของตนที่มีชื่อว่า EU Strategy for Cooperation in the Indo-Pacific ที่มุ่งเพิ่มความร่วมมือกับอาเซียนในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ด้วย

ความเปลี่ยนแปลงทั้งสามข้อนี้สะท้อนถึงความจำเป็นของไทย โดยเฉพาะในบริบทปัจจุบันที่จะต้องรักษาพลวัตในเวทีระหว่างประเทศและส่งเสริมความร่วมมือกับผู้เล่นสำคัญในระดับโลกเพื่อส่งเสริมการปรับตัวเข้าสู่โลกในยุคสี่เหลี่ยมและดิจิทัล ซึ่งผมมองว่า PCA เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมของไทยในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ในลักษณะที่ได้เปรียบประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะประเทศที่ไม่มี PCA กับ EU โดยผมขอให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของ PCA ในความสัมพันธ์ไทย-EU ดังนี้

หนึ่ง PCA จะเป็นความตกลงความร่วมมือรอบด้านฉบับแรกที่ไทยมีกับ EU ซึ่งจะกำหนดทิศทางความสัมพันธ์แบบกว้าง ๆ และเป็นแผนงานความร่วมมือในประเด็นที่ทั้งไทยและ EU เห็นพ้องว่าสำคัญ เป็นผลประโยชน์ร่วมและเป็น priority ที่ควรเร่งดำเนินการ ซึ่งรวมถึงประเด็นที่โลกให้ความสำคัญในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปลี่ยนผ่านสีเขียวและทางดิจิทัล การพัฒนาที่ยั่งยืนรวมถึงการทำประมงที่ยั่งยืน ความร่วมมือด้านไซเบอร์

สอง ประเด็นความร่วมมือใน PCA ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ที่ EU มีความเป็นเลิศ เช่น วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น ซึ่ง PCA มีการกำหนดให้ EU และประเทศสมาชิกร่วมมือและแบ่งปันองค์ความรู้กับไทย ซึ่งสามารถช่วยผลักดันยุทธศาสตร์ชาติ นโยบาย Thailand 4.0 และ โมเดลเศรษฐกิจ BCG ของไทยด้วย

สาม ความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกฎระเบียบใหม่ และยกระดับมาตรฐานด้านการค้าการลงทุนและการเงินจะเสริมสร้างความเชื่อมั่นของ EU และประเทศสมาชิกต่อแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยที่เอื้อให้

เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมของทุกฝ่ายซึ่งเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การจัดทำความตกลง FTA กับ EU ต่อไปได้

สี่ ในด้านการเมือง การมี PCA แสดงให้เห็นว่าไทยเป็นหุ้นส่วนสำคัญของ EU ในภูมิภาคอาเซียนบนพื้นฐานของค่านิยมที่ยึดมั่นร่วมกัน ช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และเพิ่มความเชื่อมั่นต่อไทยในเวทีโลก ทำให้ไทยมีทางเลือกเชิงนโยบายมากขึ้น โดยเฉพาะในการแข่งขันกันของมหาอำนาจในภูมิภาค

เมื่อเราคำนึงถึงภาพรวมความสำคัญของ PCA ทั้งสี่ข้อนี้แล้ว ขั้นตอนสำคัญต่อไปคือการพิจารณายุทธศาสตร์ของไทยในแต่ละสาขาความร่วมมือระหว่างไทยกับ EU และประเทศสมาชิก ซึ่งผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการสัมมนาในวันนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการดังกล่าว โดยท่านวิทยากรและผู้เข้าร่วมทุกท่านจะช่วยกันระดมสมองและเสนอแนะแนวทางและโครงการที่เป็นรูปธรรมสามารถนำไปหารือร่วมกับ EU ได้ เพื่อที่ทั้งสองฝ่ายจะได้นำ PCA ไปปฏิบัติได้อย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อทุกภาคส่วน

ท้ายที่สุดนี้ ผมขอให้แง่คิดในภาพใหญ่ของอนาคตระยะยาวว่า ความร่วมมือระหว่างไทยกับ EU เป็นส่วนหนึ่งของหลาย ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ไทยต้องให้ความสำคัญ และในทุกความสัมพันธ์จะมีจุดเด่นที่ไทยสามารถผลักดันผลประโยชน์ของชาติในระยะยาวได้หากเรามองว่า comparative advantage ของแต่ละประเทศกำลังจะเปลี่ยนจากค่าแรงที่ต่ำหรือปริมาณทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ไปเป็นความสามารถในการดำเนินการตามมาตรฐานด้านต่าง ๆ ที่สูงขึ้นในอนาคต การใช้ PCA เป็นเครื่องมือในการช่วยภาคส่วนต่าง ๆ ในไทยเตรียมความพร้อมในด้านนี้สามารถเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทยในระยะยาวได้ และถือเป็นจุดเด่นสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ EU ที่เราควรคำนึงถึงระหว่างการทำนายยุทธศาสตร์ของเราต่อ EU ในระยะยาว

ขอบคุณครับ

**คำกล่าวของ
นายศรัณย์ เจริญสุวรรณ
รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ**

ในพิธีเปิดการสัมมนาเพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก (Thailand-EU Comprehensive Partnership and Cooperation Agreement: TH-EU PCA)

นายอนันต์ อนันต์

อธิบดีกรมยุโรป

กระผมในฐานะอธิบดีกรมยุโรป รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ทุกท่านได้สละเวลามาเข้าร่วม “การสัมมนาเพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของร่างกรอบความตกลง

ว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทย กับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก” ในวันที่ซึ่งถือเป็นการแสดงความพร้อมของไทยที่จะเดินหน้าความสัมพันธ์กับสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกทั้ง 27 ประเทศ ให้มีความหมายและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมต่อประเทศและคนไทย

ไทยและสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและยาวนานโดยนับตั้งแต่ต้นแรกที่ประชาคมยุโรปได้มาตั้งสำนักงานผู้แทนประจำประเทศไทยในปี 2521 ซึ่งถือเป็นแห่งแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จากวันนั้น ผ่านมากกว่า 40 ปี ความสัมพันธ์ไทย-EU ได้เติบโต และมีหลากหลายมิติเพิ่มมากขึ้น ไทยได้ยกระดับจาก “ประเทศผู้รับความช่วยเหลือ” เป็น “หุ้นส่วนที่เท่าเทียมกับ EU” ส่วน EU ได้กลายเป็นคู่ค้าที่มีความสำคัญต่อไทย มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับที่ 5 และนักลงทุนจาก EU ลงทุนสะสมในไทยสูงเป็นอันดับที่ 2 นอกจากนี้ มาตรฐานของ EU ในหลาย ๆ ด้านก็เป็นจุดหมายที่ไทยต้องการจะไปให้ถึงด้วย

ในบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และความสัมพันธ์ไทย-EU ที่เข้าสู่วัยกลางคน การจัดทำ PCA ที่มีเป้าหมายในการรับมือกับประเด็นระดับโลกร่วมกัน และสร้างแบบแผนความร่วมมือที่ลงรายละเอียด ในแต่ละด้าน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และถือเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สะท้อนพัฒนาการความสัมพันธ์ดังกล่าวด้วย

ในภาพรวมPCAเป็นหนึ่งในรูปแบบความตกลงระหว่างประเทศที่ EU ใช้ในการกำหนดทิศทางความสัมพันธ์ และแนวทางความร่วมมือกับประเทศที่ EU มองว่าเป็นหุ้นส่วนสำคัญ

PCA นั้น ถือเป็น “ร่มใหญ่” ที่ครอบคลุมเนื้อหาความร่วมมือระหว่าง EU กับประเทศนั้น ๆ ในทุกด้านในลักษณะแผนปฏิบัติการ หรือ Plan of Action ของประเทศต่าง ๆ PCA มีสถานะเป็นสนธิสัญญาที่มีผลผูกพันทางกฎหมายมีกลไกระงับข้อพิพาทที่เน้นการหารือเพื่อหาทางออกที่ยอมรับได้ทั้งสองฝ่าย และกำหนดให้คู่ภาคียึดมั่นในค่านิยมที่เป็นสากลและระบบพหุภาคีอย่างแน่นแฟ้น การมี PCA ยังเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการเปิดการเจรจา FTA ระหว่างไทยกับ EU รอบใหม่ในอนาคตด้วย

ไทยและ EU เริ่มการเจรจา PCA มาตั้งแต่ปี 2547 โดยไทยเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่ EU เริ่มเจรจาด้วย ซึ่งสะท้อนว่า EU ให้ความสำคัญกับไทย และในขณะเดียวกัน ไทยเองก็เล็งเห็นถึงประโยชน์ในการมี PCA กับ EU ทั้งต่อการพัฒนาของประเทศ และต่อสถานะกับภาพลักษณ์ของไทยในระดับระหว่างประเทศ เมื่อปี 2556 สองฝ่ายเคยเจรจาจนได้ข้อสรุปและมีการลงนามย่อแล้วด้วย แต่เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองในปี 2557 จึงทำให้กระบวนการ PCA หยุดชะงักลง

จนกระทั่งในช่วงปลายปี 2562 ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ EU กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ทั้งสองฝ่ายจึงกลับมาเดินหน้ากระบวนการ PCA อีกครั้ง โดยได้ปรับปรุง และเพิ่มเติมเนื้อหาให้สะท้อนบริบทโลกในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เช่น การเพิ่มประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการค้าดิจิทัล รวมถึงประเด็นที่เป็นความสนใจร่วมของทั้งสองฝ่าย เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และด้าน ICT โดยเพิ่มจากฉบับปี 2556 ที่มีอยู่ 53 ข้อ เป็น 64 ข้อ ครอบคลุมความร่วมมือทั้งในระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาค และในเวทีระหว่างประเทศ

ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา การเจรจาร่าง PCA รอบใหม่ได้ดำเนินมาอย่างเข้มข้น โดยได้รับการสนับสนุนข้อมูลและท่าทีไทยจากหน่วยงานของทุกท่านเป็นอย่างดี แม้จะอยู่ในช่วงโควิด-19 ก็ตาม จนเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคมที่ผ่านมา ทั้งสองฝ่ายได้ข้อสรุป การเจรจาทางสารัตถะเป็นที่เรียบร้อย และหัวหน้าคณะเจรจาได้ลงนามยอร่าง PCA เมื่อต้นเดือนนี้ที่กรุงบรัสเซลส์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องครบถ้วนของสารัตถะตามที่ได้เจรจากันมา

การสัมมนาในวันนี้ เป็นอีกหนึ่งก้าวที่สำคัญของการจัดทำ PCA กับ EU โดยท่านทั้งหลายจะได้รับทราบเกี่ยวกับเนื้อหาของ PCA รูปแบบความร่วมมือกับ EU ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับ และที่สำคัญที่สุด คือ ทุกท่านจะได้ร่วมกันพิจารณาแนวทางการนำ PCA ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และร่วมกันชี้ให้เห็นถึงโอกาสและความท้าทายในการร่วมมือกับ EU ด้วย

กระผมหวังว่า การสัมมนาในวันนี้ จะช่วยให้ท่านทั้งหลายได้เข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับบริบทความสัมพันธ์ ไทย-EU และ PCA ในฐานะเครื่องมือขับเคลื่อนความสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังหวังว่าข้อมูลในวันนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขบคิดเกี่ยวกับการดำเนินความร่วมมือกับ EU ในส่วนที่เกี่ยวข้องในอนาคต กระทรวงการต่างประเทศยินดี และพร้อมที่จะเป็นสะพานเชื่อมต่อกับฝ่าย EU ให้กับหน่วยงานของท่าน และพร้อมร่วมมืออย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เพื่อผลักดันให้ PCA เป็นเอกสารที่ไม่หยุดนิ่งต่อไป

ท้ายที่สุดนี้ ขอเรียนทุกท่านว่าการสัมมนาในวันนี้เป็นเพียงการเริ่มต้นของการพูดคุยหารือของเรา โดยกระทรวงการต่างประเทศมีกำหนดจะจัดกิจกรรมในลักษณะนี้อีกอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2566 และมีความยินดีรับฟังความคิดเห็นของทุกท่านต่อทั้งรูปแบบและเนื้อหาของกิจกรรมที่ท่านประสงค์ต่อไป

ขอบคุณครับ

คำกล่าวของ
นายอนันต์ อนันต์
อธิบดีกรมยุโรป

ในพิธีเปิดการสัมมนาเพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก (Thailand-EU Comprehensive Partnership and Cooperation Agreement: TH-EU PCA)

นายเสข วรณเมธี

เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์
หัวหน้าคณะผู้แทนไทยประจำยุโรป

กระผมขอสวัสดิ์ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกท่าน และขอบคุณกรมยุโรปที่จัดกิจกรรมครั้งนี้ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูล และสร้างความตระหนักรู้ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้าน ระหว่างไทยกับ EU (PCA) และแสดงความยินดีที่หัวหน้าคณะเจรจาของทั้งสองฝ่าย (นางจุฬามณี ชาติสุวรรณ รองปลัด กระทรวงการต่างประเทศ และ นาง Paola Pampaloni รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศด้าน เอเชีย-แปซิฟิกของ EU) ได้ลงนามร่าง PCA ที่กรุงบรัสเซลส์ เมื่อวันที่ 2 ก.ย. 2565 ที่ผ่านมา

การลงนามของร่าง PCA แสดงถึงความมุ่งมั่นของ EU ที่จะเสริมสร้างความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนกับประเทศไทย ซึ่งก่อนที่มองภาพความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ EU เราจะต้องเข้าใจมุมมองของ EU ต่อภูมิภาคก่อน ทั้งในระดับอาเซียน และอินโด-แปซิฟิก

ในส่วนของการสัมพันธระหว่างอาเซียนกับ EU ทั้งสองได้ยกระดับเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partnership) อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2563 และในปี EU มีกำหนดจัดการประชุมระดับผู้นำระหว่างอาเซียนและ EU ในโอกาสครบรอบ 45 ปี ความสัมพันธ์อาเซียน- EU ในวันที่ 14 ธันวาคม 2565 ที่กรุงบรัสเซลส์ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ผู้นำประเทศสมาชิก EU 27 ประเทศจะพบหารือกับผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด โดยประเด็นหารือจะครอบคลุมหลายหลายมิติ อาทิ สถานการณ์โลก การค้าการลงทุน สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ อีกทั้งจะมีการรับรองแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการความเป็นหุ้นส่วนเชิงยุทธศาสตร์อาเซียน-EU ค.ศ. 2023-2027 ซึ่งครอบคลุมความร่วมมือในทุกด้านแบบครบวงจร

นอกจากนี้ EU ยังมียุทธศาสตร์แห่งความร่วมมือในระดับอินโด-แปซิฟิกซึ่งได้ประกาศไว้ตั้งแต่ช่วงกันยายนในปีที่แล้ว (2564) โดยครอบคลุมพื้นที่ขนาดใหญ่ตั้งแต่ชายฝั่งตะวันออกของแอฟริกา ข้ามมหาสมุทรอินเดียไปจนถึงหมู่เกาะแปซิฟิก ซึ่งรวมไปถึงอาเซียนและไทย โดยยุทธศาสตร์ฉบับนี้แสดงถึงความมุ่งมั่นของ EU ที่จะเพิ่มพูนบทบาทในอินโด-แปซิฟิก การเร่งหาพันธมิตรกับประเทศในอินโด-แปซิฟิกเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ อาทิ พลังงาน อาหาร และวัตถุดิบสำคัญ โดยมีเป้าหมายเพื่อกระจายแหล่งผลิตและการค้า และเสริมสร้างความเข้มแข็งภายใน EU (resilience) ตามแนวคิด

“Strategic Autonomy” หรือการลดการพึ่งพาประเทศใดประเทศหนึ่งมากเกินไป ทั้งนี้ เพื่อมุ่งต่อการเป็นเสาของเศรษฐกิจโลก และ เร่งฟื้นตัวทางเศรษฐกิจจากผลกระทบของโควิด-19

ในส่วนของการความมั่นคง EU ได้ประกาศแผนปฏิบัติการด้านความมั่นคงและการป้องกันของ EU หรือ “Strategic compass” เมื่อต้นปี ซึ่งแสดงถึงความมุ่งมั่นของ EU ในการเพิ่มบทบาทเชิงรุกด้านความมั่นคงในเวทีโลกอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งแม้ว่าด้วยสถานการณ์ปัจจุบันทำให้ EU ต้องเน้นความมั่นคงภายในยุโรปก่อน แต่ EU มีความตระหนักถึงการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจในอินโด-แปซิฟิก และต้องการมีบทบาทในการเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงของภูมิภาคซึ่งสอดคล้องกับผลประโยชน์ของ EU ในอินโด-แปซิฟิกในด้านเศรษฐกิจและการค้า

จากมุมมองในภาพใหญ่ จะเห็นได้ว่า อาเซียนและประเทศไทยเป็น Jigsaw สำหรับการเพิ่มพูนบทบาทและความสัมพันธ์ในระดับอินโด-แปซิฟิกของ EU ซึ่งการจัดทำ PCA กับประเทศไทยตอกย้ำความเป็นมิตรประเทศและความเป็นหุ้นส่วนกับ EU โดยที่ผ่านมา EU มี PCA กับ 4 ประเทศในอาเซียนแล้ว ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และสิงคโปร์ และกำลังเตรียมการลงนาม PCA กับประเทศไทย และมาเลเซียในช่วงปลายปีนี้

PCA ระหว่างไทย-EU เป็นความตกลงที่ครอบคลุมความร่วมมือในทุกมิติ และมี ความทันสมัยต่อความท้าทายของโลกปัจจุบัน อาทิ ความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ พลังงานสะอาด สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ครอบคลุมทางทะเล

การค้าดิจิทัล วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ EU โดยเฉพาะในด้านที่ EU มีศักยภาพเช่น ด้านนวัตกรรม และดิจิทัล จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศไทย นอกจากนี้ EU ยังมีความสนใจที่จะเพิ่มพูนการค้าการลงทุนในประเทศไทย รวมถึง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการร่วมลงทุนของธนาคารแห่ง การลงทุนของยุโรป (European Investment Bank) ในลักษณะ public-private partnership ทั้งในอาเซียนและประเทศไทย

นอกจากนี้ PCA ยังเป็นช่องทางสำหรับการยกระดับมาตรฐานของไทยให้เข้ากันได้กับอียู อาทิ ในด้านสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การอนุวัติตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN SDGs) และนำไปสู่การจัดตั้งกลไกความร่วมมือเฉพาะด้านต่าง ๆ อาทิ กรอบการพูดคุยด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่ง EU มีความตระหนักถึงพัฒนาการด้านสิทธิมนุษยชนของไทย และชื่นชมบทบาทของไทยในด้านหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (Universal Health Coverage) และการส่งเสริมสิทธิของแรงงานข้ามชาติ จึงเป็นโอกาสที่ดีสำหรับการแลกเปลี่ยน แนวปฏิบัติที่ดีระหว่างกัน ในด้านนี้อีกด้วย

สุดท้ายนี้ กระผมขอให้การสัมมนาในวันนี้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการแลกเปลี่ยน ข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกท่านทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคม และเป็นเวทีสำหรับการระดมสมองในประเด็นที่มีลำดับความสำคัญสำหรับประเทศไทยที่จะสามารถต่อยอดความร่วมมือจาก PCA ระหว่างไทยกับ EU ได้ต่อไป

คำกล่าวของ
นายเสข วรณเมธี

เอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์
หัวหน้าคณะผู้แทนไทยประจำยุโรป

ในพิธีเปิดการสัมมนาเพื่อให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก (Thailand-EU Comprehensive Partnership and Cooperation Agreement: TH-EU PCA)

ร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป และรัฐสมาชิก (Thailand and the European Union Comprehensive Partnership and Cooperation Agreement: TH-EU PCA)

PCA คืออะไร

1. เป็นแผนงานที่กำหนดทิศทางความสัมพันธ์ มุ่งเพิ่มพูนการหารือและความร่วมมือกับ EU ในสาขาที่หลากหลาย
2. เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ มีผลผูกพันทางกฎหมาย
3. เป็นหลักประกันการยึดมั่นในค่านิยมสากล และการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ของคู่ภาคี
4. เป็นเงื่อนไขทางการเมืองที่จำเป็นต่อการเจรจา FTA กับ EU ให้บรรลุผล
5. PCA ไม่ใช่การเจรจาเพื่อเปิดตลาด
6. สามารถปฏิบัติได้ตามกรอบกฎหมายที่มีอยู่ และเป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

การเรียนรู้ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับ

1. เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practices) ของ EU เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยและส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของไทยของประชาคมอาเซียน พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย ตลอดจนพัฒนาระบบจัดการในประเทศให้มีความทันสมัยทัดเทียมสากล
2. นำไปสู่โครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม โดยทั้งสองฝ่ายมี PCA เป็นกรอบทางกฎหมายรองรับการดำเนินการต่าง ๆ

ประเด็นที่ EU ให้ความสำคัญใน PCA

1. ประเด็นที่สะท้อนนโยบายและความสนใจของ EU ในปัจจุบัน ได้แก่ ระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืน ความเท่าเทียมระหว่างเพศและการเสริมพลังสตรี และเด็กหญิง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมุทรารักษา การสาธารณสุข
2. ประเด็นที่สะท้อนหลักการและค่านิยมหลักของ EU ได้แก่ การส่งเสริมประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน สิทธิแรงงาน การโยกย้ายถิ่นฐาน ประมงยั่งยืน การกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล อวูร์ที่มีอนุภาพทำลายล้างสูง

รูปแบบความร่วมมือใน PCA

1. การจัดตั้งเวทีการหารือ (political dialogue) ในประเด็นต่าง ๆ
2. การแบ่งปันประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนข้อมูล นโยบาย แนวปฏิบัติที่ดี รวมถึง know-how ต่าง ๆ
3. การเสริมสร้างขีดความสามารถ และเพิ่มพูนความร่วมมือในแต่ละสาขา
4. ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาค และระดับพหุภาคี รวมถึงการพัฒนา ในประเทศที่สาม

กลไกการดำเนินงาน

1. จัดตั้งคณะกรรมการร่วมไทย-EU (Joint Committee) ภายใต้ PCA เพื่อขับเคลื่อนและติดตามความร่วมมือ
2. มีกลไกระงับข้อพิพาท โดยเน้นการหารือ เพื่อหาทางออกที่สองฝ่ายเห็นชอบ

ประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญใน PCA

ไทยให้ความสำคัญต่อการยกระดับมาตรฐาน และการดำเนินนโยบายด้านต่าง ๆ ของไทย เน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในทุกด้าน โดยเฉพาะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (STI) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาที่ยั่งยืน ประเด็นสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศ ประมงยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พลังงาน สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน เช่น กลุ่มผู้เปราะบางและสตรี แรงงาน การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ประเทศอาเซียนที่มี PCA กับ EU

อินโดนีเซีย (ค.ศ. 2014)

สิงคโปร์ (ค.ศ. 2014)

เวียดนาม (ค.ศ. 2016)

ฟิลิปปินส์ (ค.ศ. 2017)

มาเลเซีย (สงคราม)

ร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วน และความร่วมมือรอบด้าน ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก

(Comprehensive Partnership and Cooperation Agreement: PCA)

64

ข้อ (Article)

8

หัวข้อ (Title)

8

ข้อบทสุดท้าย
และแถลงการณ์ร่วม

1

ขอบเขตและ
หลักการทั่วไป

2

ความร่วมมือ
ระดับทวิภาคี ภูมิภาค
และระหว่างประเทศ

7

กรอบความร่วมมือ
เชิงสถาบัน

6

เครื่องมือสำหรับ
ความร่วมมือ

3

ความร่วมมือ
ในประเด็น
การค้าและ
การลงทุน

5

ความร่วมมือ
ในภาคส่วนอื่น ๆ

4

ความร่วมมือด้านเสรีภาพ
ความมั่นคง
และการยุติธรรม

1

- WMD
- SALW
- อาชญากรรมร้ายแรง
- การก่อการร้าย

2

- ในองค์การระหว่างประเทศ
- ระดับทวิภาคีและภูมิภาค

3

- SPS
- ระบบอาหารที่ยั่งยืน
- อุปสรรคทางการค้า
- ศุลกากร
- การกุ่มตลาด
- การลงทุน
- นโยบายแข่งขัน
- การบริการ
- ทรัพย์สินทางปัญญา
- การค้าดิจิทัล

4

- หลักนิติธรรม
- ความเท่าเทียมระหว่างเพศ
- การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
- ความร่วมมือทางการศาลและทางอาญา
- การคุ้มครองทางกงสุล
- การโยกย้ายถิ่นฐาน
- ด้านมนุษยธรรม
- อาชญากรรมจัดตั้งและการทุจริต
- การฟอกเงิน
- ยาเสพติด

5

- สิทธิมนุษยชน
- ภาวะการเงิน
- นโยบายเศรษฐกิจมหภาค
- ภาษี
- อุตสาหกรรมและ MSMEs
- ความร่วมมือทางธุรกิจ
- ICT
- STI
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- พลังงาน
- ขนส่ง
- ท่องเที่ยว
- การศึกษาและวัฒนธรรม
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- สมุทรภิบาล
- เกษตร ปศุสัตว์ ประมง และการพัฒนาชนบท
- สาธารณสุข
- การจ้างงาน
- สถิติ
- ภาคประชาสังคม

6

- ทรัพยากร
- การพัฒนาประเทศที่สาม

7

- คณะกรรมการร่วม

8

- เจ็อนโซการพัฒนาในอนาคต
- ความตกลงอื่น
- การดำเนินการเพื่อบรรลุพันธกรณี
- การอำนวยความสะดวก
- ขอบเขตการบังคับใช้
- คำนิยามของภาคี
- การบังคับใช้ไปพลางก่อน
- ระยะเวลาและการสิ้นสุด
- การปรับปรุงแก้ไข
- แลกเปลี่ยนร่วม
- การประกาศแจ้ง
- ถ้อยคำต้นฉบับ

COMPREHENSIVE PARTNERSHIP AND COOPERATION AGREEMENT: PCA

ร่างความตกลง PCA ครอบคลุมความร่วมมืออย่างรอบด้านระหว่างไทยกับ EU อาทิ ความมั่นคง เสรีภาพ การยุติธรรม การค้าและการลงทุน เกษตรกรรม การประมงยั่งยืน สิทธิมนุษยชน และต่อต้านการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง รวมทั้งให้ความสำคัญในการต่อต้าน การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ

ความร่วมมือในประเด็นการค้าและการลงทุน

- ส่งเสริมการค้าทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ส่งเสริมมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้า และลดอุปสรรคทางเทคนิคเพิ่มความโปร่งใส
- ประสานความร่วมมือทางศุลกากรและอำนวยความสะดวกทางการค้า การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และแลกเปลี่ยนเรื่องการค้าดิจิทัล
- ยืนยันพันธกรณีตาม WTO

ความร่วมมือด้านเสรีภาพ ความมั่นคง และการยุติธรรม

- ให้ความสำคัญกับเด็กและสตรีรวมไปถึง ความหลากหลายทางเพศ
- ให้ความสำคัญกับประเด็นการค้ามนุษย์ การโยกย้ายถิ่นฐานผิดกฎหมาย
- ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย รวมทั้งการฟอกเงิน

ความร่วมมือในภาคส่วนอื่น ๆ

- ส่งเสริมการปกป้องสิทธิมนุษยชน และให้มีการจัดตั้งเวทีหารือ
- ส่งเสริมความร่วมมือด้านนโยบายทางเศรษฐกิจและการเงิน MSMEs STI ICT ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมุทราภิบาล การเกษตร ปศุสัตว์ และการพัฒนาชนบท พลังงาน สาธารณสุข คมนาคม การศึกษา วัฒนธรรม การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
- ความร่วมมือด้านการพัฒนาในประเทศที่สาม

สรุปเนื้อหาของร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือ รอบด้านระหว่างสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกกับราชอาณาจักรไทย (PCA) ในแต่ละส่วน

ร่างกรอบความตกลง PCA ครอบคลุมความร่วมมืออย่างรอบด้านระหว่างไทยกับ EU ทั้งในระดับทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศในประเด็น อาทิ ความมั่นคง เสรีภาพ การยุติธรรม การโยกย้ายถิ่นฐาน การค้าและการลงทุน ความเชื่อมโยง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สุขุภพ การสาธารณสุข สิทธิแรงงาน เกษตรกรรม การประมงยั่งยืน สิทธิมนุษยชน สารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นต้น ประกอบด้วย 64 ข้อ (Article) แบ่งกลุ่มออกเป็น 8 หัวข้อ (Title) ส่วนอารัมภบท (Preamble) และส่วนแถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ต่อท้ายอันเป็นส่วนหนึ่งของร่างกรอบความตกลงฯ PCA มีสาระสำคัญแบ่งตามหัวข้อ ดังนี้

1. ขอบเขตและหลักการทั่วไป (Nature and Scope)

- ระบุหลักการที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญและเป็นพื้นฐานด้านนโยบาย คือ การเคารพในหลักประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน การเคารพในหลักนิติธรรม การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน และการแก้ไขข้อพิพาทจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและโลกาภิวัตน์
- ยืนยันความสำคัญของการต่อต้านการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และการร่วมมือกันเพื่อป้องกันและขจัดการค้าที่ผิดกฎหมายของอาวุธขนาดเล็ก อาวุธเบา และอาวุธตามแบบอื่น ๆ
- ย้ำว่าอาชญากรรมร้ายแรงระหว่างประเทศควรได้รับการลงโทษ และให้มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในเรื่องนี้ รวมทั้งยืนยันความสำคัญของการต่อต้านการก่อการร้าย

2. ความร่วมมือระดับทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศ (Bilateral, Regional and International Cooperation)

- ภาคิตกลงที่จะร่วมมือและแลกเปลี่ยนความเห็นในเวทีความร่วมมือระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะสหประชาชาติ (UN) รวมถึงองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ International Labour Organization (ILO) กรอบ ASEAN-EU กรอบ ASEAN Regional Forum (ARF) Asia-Europe Meeting (ASEM) และจะร่วมมือและแลกเปลี่ยนความเห็นในประเด็นด้านเศรษฐกิจในเวทีและองค์กรต่าง ๆ เช่น United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) World Trade Organization (WTO) และ World Intellectual Property Organization (WIPO)
- ภาคิตกลงจะร่วมมือในระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาค โดยคำนึงถึงปัจจัยทางทรัพยากร การเมือง และสถาบันของทั้งสองฝ่าย และจะรับประกันความสอดคล้องกันของกิจกรรมที่เกี่ยวกับรัฐสมาชิก EU และ ASEAN ด้วย

3. ความร่วมมือในประเด็นการค้าและการลงทุน (Cooperation on Trade and Investment Issues)

- ภาคิตกลงจะหารือกันเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการค้าทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งเสริมการเข้าสู่ตลาด และส่งเสริมความโปร่งใส รวมทั้งจะหารือเพื่อหาทางออกสำหรับปัญหาทางการค้าด้วย
- ส่งเสริมให้มีการร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary: SPS) ระบบอาหารที่ยั่งยืน อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (Technical Barriers to Trade: TBT) การลงทุนที่โปร่งใส การบริการ และนโยบายด้านการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ
- แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับความร่วมมือทางศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า ส่งเสริมการคุ้มครองและการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Rights: IPR) ตลอดจนแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าดิจิทัล (Digital Trade)
- ยืนยันพันธกรณีเรื่องการต่อต้านการทุ่มตลาด (Anti-Dumping) ภายใต้กฎของ WTO

4. ความร่วมมือด้านเสรีภาพ ความมั่นคง และการยุติธรรม (Cooperation in the Area of Freedom, Security and Justice)

- ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมหลักนิติธรรม รวมถึงความเท่าเทียมระหว่างเพศ และการเสริมพลังสตรีและเด็กหญิง
- ส่งเสริมความร่วมมือด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว ความร่วมมือทางการศาลและทางอาญา การคุ้มครองทางกงสุล และความร่วมมือทางมนุษยธรรมในทุกประเด็น
- ยืนยันความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันแบบครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการโยกย้ายถิ่นฐาน ซึ่งรวมถึงการโยกย้ายถิ่นฐานที่ผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการรับ-ส่งกลับบุคคลสัญชาติตนที่พำนักอยู่อย่างผิดกฎหมายในดินแดนของภาคีอีกฝ่าย

- เห็นความสำคัญของความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมที่มีลักษณะจัดตั้งเป็นองค์กร และการทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงความร่วมมือในการป้องกันและต่อต้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และความร่วมมือด้านนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติด

5. ความร่วมมือในภาคส่วนอื่น ๆ (Cooperation in other Sectors)

- เห็นชอบที่จะร่วมมือเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงจัดตั้งเวทีการหารือในเรื่องนี้
- ตกลงที่จะส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคการเงิน ตลอดจนความร่วมมือด้านนโยบายเศรษฐกิจมหภาค ธรรมชาติทางด้านภาษี นโยบายอุตสาหกรรม และการพัฒนาศักยภาพของ MSMEs รวมถึงการอำนวยความสะดวกความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างสองฝ่าย
- ขยายความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และส่งเสริมความร่วมมือ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม การศึกษาและวัฒนธรรม และการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน การสาธารณสุข
- มุ่งส่งเสริมความร่วมมือเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งร่วมมือ ด้านพลังงาน การขนส่ง การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และสมุทรศาสตร์
- ส่งเสริมการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงเพิ่มความร่วมมือในสาขาการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง และการพัฒนาชนบท
- ส่งเสริมความร่วมมือด้านการจ้างงานและกิจการสังคม การจัดทำและประมวลผลทางสถิติ และการมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ของภาคประชาสังคม

6. เครื่องมือสำหรับความร่วมมือ (Means of Cooperation)

- ภาคิตกลงที่จะจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการปฏิบัติตามความตกลงฯ ตามขีดความสามารถและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเห็นพ้องที่จะร่วมมือกันเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศเพื่อนบ้านของไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

7. กรอบความร่วมมือเชิงสถาบัน (Institutional Framework)

- ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วม (Joint Committee) หนึ่งชุดภายใต้ PCA เพื่อติดตามผลการปฏิบัติตาม PCA รวมทั้งจัดลำดับก่อนหลังของการดำเนินการต่าง ๆ ภายใต้ PCA ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตาม PCA ตลอดจนหาข้อยุติกรณีเกิดความแตกต่างในการตีความความตกลงฯ โดยให้มีการประชุมอย่างน้อยทุก 2 ปี

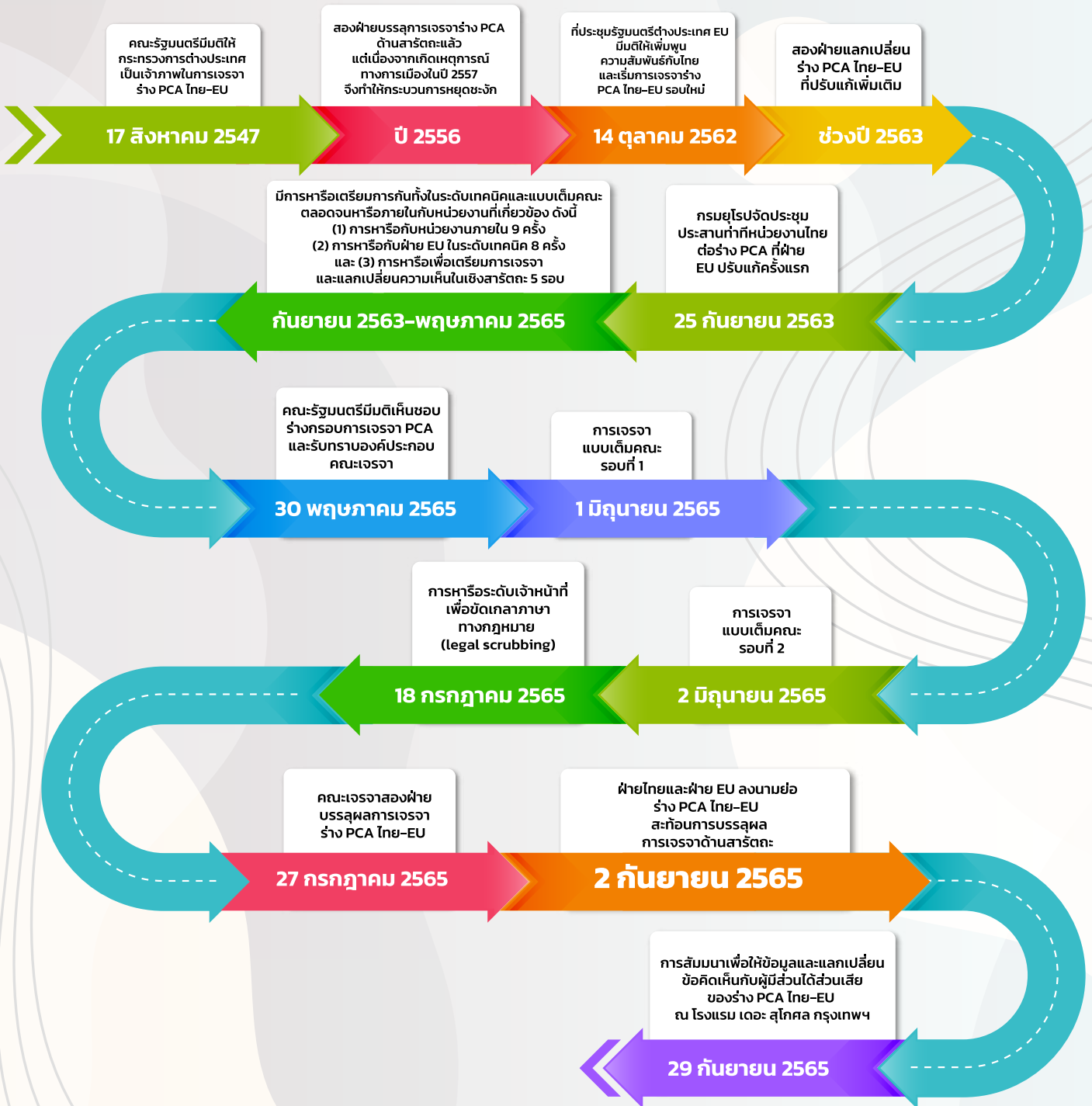
8. ข้อบทสุดท้าย (Final Provisions)

- เปิดโอกาสให้มีการขยายขอบเขตกรอบความตกลงฯ ได้ในอนาคตในรูปแบบตราสารหรือความตกลงเสริม และรับประกันว่า PCA จะไม่กระทบต่อความร่วมมือระหว่างไทยและรัฐสมาชิก EU ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต
- ในกรณีที่ฝ่ายใดละเมิดพันธกรณีภายใต้ PCA โดยเฉพาะที่เป็นหลักการสำคัญของ PCA อีกฝ่ายหนึ่งต้องมีหลักฐานตามข้อกล่าวหาที่เพียงพอ โดยอีกฝ่ายนั้นอาจดำเนินการที่เหมาะสมตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และก่อนที่จะดำเนินการเช่นนั้น จะต้องแจ้งปัญหา พร้อมส่งเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการร่วมพิจารณาอย่างถี่ถ้วน เพื่อแสวงหาข้อยุติที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับร่วมกันได้ก่อน

9. แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration)

- คำแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยข้อ 5 มีเนื้อหาสำคัญ คือ ทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ลงนามในธรรมนูญกรุงโรมแห่งศาลอาญาระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นพัฒนาการสำคัญของระบบยุติธรรมระหว่างประเทศ โดยธรรมนูญกรุงโรมฯ ระบุให้การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ และอาชญากรรมสงคราม เป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่เป็นข้อกังวลในระดับระหว่างประเทศ”
- คำแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยข้อ 23 มีเนื้อหาสำคัญ คือ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจะดำเนินการทุกวิถีทางที่สอดคล้องกับกฎหมายของตนเพื่อรับประกันว่า บุคคลจะไม่ต้องโทษประหารชีวิต

กระบวนการจัดทำกรอบความตกลง PCA ไทย-EU

Next Steps: ร่างกรอบความตกลง ว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วน และความร่วมมือรอบด้านระหว่าง ไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิก (PCA)

กระทรวง
การต่างประเทศ
นำร่าง PCA พร้อม
คำแปลภาษาไทย
เข้าสู่การพิจารณา
ของคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรี
พิจารณาให้
ความเห็นชอบต่อ
การลงนาม และ
เสนอร่าง PCA
ต่อรัฐสภา

พิธีลงนาม PCA
ในช่วงการประชุม
ASEAN-EU
Commemorative
Summit
ที่กรุงบรัสเซลส์
เบลเยียม

จัดการสัมมนา
ต่อเนื่องจาก
กันยายน ๒๕๖๕
และเตรียมการ
การจัดตั้งกลไก
คณะกรรมการร่วม
(Joint Committee)

ตุลาคม 2565

พฤศจิกายน 2565

ธันวาคม 2565

มกราคม-มิถุนายน
2566

ในปี 2566

1. หากรัฐสภามีมติเห็นชอบ กระทรวงการต่างประเทศจะทำการแจ้งฝ่าย EU
2. เริ่มดำเนินการตามสาขาความร่วมมือในกรอบความตกลง PCA ในส่วนที่
สองฝ่ายตกลงที่จะมีการบังคับใช้ไปพลางก่อน (provisional application)
ซึ่งส่วนใหญ่จะครอบคลุมส่วนที่เป็นอำนาจของ EU ที่มีเหนือรัฐสมาชิก
3. การประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-EU ครั้งที่ 1

Q & A

ถาม-ตอบ เรื่องร่างกรอบความตกลง PCA ไทย-EU ภายใต้ความสัมพันธ์ไทย-EU ยุคใหม่

QUESTION

ยุคใหม่ของความสัมพันธ์ไทย-สหภาพยุโรป (European Union: EU)?

ANSWER

ภายใต้บริบทโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ EU ในฐานะคู่ค้าอันดับ 5 รองจากอาเซียน จีน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา และนักลงทุนสะสมอันดับที่ 2 ของไทย กำลังก้าวสู่ยุคใหม่ที่ทั้งสองฝ่ายมุ่งมั่นที่จะร่วมมือกันอย่างรอบด้านเพื่อยกระดับการเป็นหุ้นส่วนที่สำคัญและไว้วางใจได้ในบริบทโลก

การเจรจาร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกกับราชอาณาจักรไทย (Thailand-EU Comprehensive Partnership and Cooperation Agreement) หรือที่เรียกย่อว่า PCA นี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยจะจัดระเบียบความสัมพันธ์กับ EU ให้มีแบบแผนและลงรายละเอียดในแต่ละประเด็น ให้ความร่วมมือมีกรอบทางกฎหมายรองรับ และมีทิศทางชัดเจน เพื่อมุ่งไปสู่การยกระดับเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือที่ครอบคลุมทุกประเด็น ทำให้ประเทศและคนไทยได้รับประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (best practices) ของ EU เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยและส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของไทยในประชาคมอาเซียน พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย ตลอดจนพัฒนาระบบจัดการในประเทศให้มีความทันสมัยทัดเทียมสากลต่อไป

ANSWER

Thailand-EU Comprehensive Partnership and Cooperation Agreement หรือ PCA มีชื่อทางการว่า Framework Agreement on Comprehensive Partnership and Cooperation between the European Union and its Member States, of the one part, and the Kingdom of Thailand, of the other part หรือกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกกับราชอาณาจักรไทย

PCA เป็นกรอบความตกลงที่ไทยจัดทำร่วมกับสหภาพยุโรป (EU) และประเทศสมาชิก EU ทั้ง 27 ประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐานในการขยายความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่าง ๆ ให้มีทิศทางและแบบแผนในระยะยาว บนหลักการที่ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วม ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เช่น การเคารพหลักการสากลต่าง ๆ ด้านประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน นิติรัฐและนิติธรรม เศรษฐกิจที่เปิดเสรี การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งนี้ การที่ทั้งสองฝ่ายมีกรอบความร่วมมือดังกล่าวจะนำไปสู่การดำเนินความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนใกล้ชิดระหว่างไทยกับ EU และประเทศสมาชิก เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในเวทีโลก

QUESTION

PCA คืออะไร?

QUESTION

PCA มีโครงสร้างอย่างไร?

ANSWER

PCA ครอบคลุมสาขาความร่วมมืออย่างรอบด้านระหว่างไทยกับ EU ได้แก่ ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และสาธารณสุข ประกอบด้วย ส่วนอารัมภบท, 64 ข้อ (Article) ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 หัวข้อ (Title) ได้แก่ (1) ขอบเขตและหลักการทั่วไป (Nature and Scope) (2) ความร่วมมือระดับทวิภาคีและระดับภูมิภาค (Bilateral and Regional Cooperation) (3) ความร่วมมือในประเด็นการค้าและการลงทุน (Cooperation on Trade and Investment Issue) (4) ความร่วมมือด้านยุติธรรม เสรีภาพ และความมั่นคง (Cooperation in the Area of Justice, Freedom and Security) (5) ความร่วมมือในสาขาอื่น ๆ (Cooperation in other Sectors) (6) เครื่องมือสำหรับความร่วมมือ (Means of Cooperation) (7) กรอบความร่วมมือเชิงสถาบัน (Institutional Framework) (8) ข้อยกสุดท้าย (Final Provisions), และแถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) 2 ข้อต่อท้าย อันเป็นส่วนหนึ่งของร่างกรอบความตกลง PCA

QUESTION

ทำไมไทยจึงตัดสินใจทำ PCA กับ EU และรัฐสมาชิก?

ANSWER

PCA จะช่วยยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับ EU และรัฐสมาชิกให้ก้าวไปสู่ความเป็นหุ้นส่วนรอบด้านและพันธมิตรที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดย PCA เปรียบเสมือนตัวชี้วัดว่า ไทยยึดมั่นและสนับสนุนค่านิยมพื้นฐานทางการเมืองและเศรษฐกิจที่เป็นสากลของ EU รวมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ที่สำคัญ (key strategic partner) ในภูมิภาคนี้ได้ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และศักดิ์ศรีของประเทศในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ PCA ยังเปิดโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติกับ EU เพื่อยกระดับมาตรฐานด้านต่าง ๆ ของไทย ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน

QUESTION

PCA มีผลผูกพันตามกฎหมายหรือไม่?

ANSWER

PCA ถือเป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ โดยกำหนดพันธกรณีระหว่างคู่ภาคีไว้เพื่อเป็นพื้นฐานความร่วมมือระหว่างกันในลักษณะกว้าง ๆ มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติตาม และมีเนื้อหามุ่งเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกันในหลากหลายสาขาที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน จึงอยู่ในดุลพินิจของทั้งสองฝ่ายที่จะใช้กรอบความตกลง PCA เป็นเครื่องมืออย่างสร้างสรรค์ในการกระชับความร่วมมือ โดยประเด็น/สาขาความร่วมมือที่ปรากฏใน PCA ถือเป็นสาขาที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญอันดับต้น และสามารถหารือเพื่อขยายความร่วมมือไปยังสาขาอื่นได้

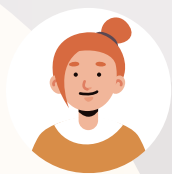

QUESTION

การกำหนดสาขาความร่วมมือใน PCA มีที่มาอย่างไร?

ANSWER

เนื้อหาของ PCA ไม่ใช่ประเด็นใหม่ทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นการรวบรวมสาขาความร่วมมือที่ไทยดำเนินการกับ EU และประเทศสมาชิกอยู่แล้ว ส่วนที่เพิ่มขึ้นมาก็เป็นประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจ หรือเป็นนโยบายใหม่หรือค่านิยมที่ EU ให้ความสำคัญ เช่น ระบบผลิตอาหารที่ยั่งยืน การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การค้าดิจิทัล ซึ่งเป็นโอกาสดีที่ฝ่ายไทยจะได้เรียนรู้การดำเนินการในประเด็นเหล่านี้จากฝ่าย EU ด้วย

QUESTION

PCA สำคัญอย่างไรต่อการจัดทำความตกลง FTA กับ EU?

ANSWER

PCA มีใช้การเจรจาเพื่อเปิดตลาดหรือเพื่อยอมรับมาตรฐานทางการค้าที่ EU กำหนดแต่ฝ่ายเดียว แต่เป็นการกำหนดแผนความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ แนวปฏิบัติที่ดีระหว่างกัน ซึ่งรวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการค้าด้วย PCA จึงเป็นเอกสารที่รับประกันว่าไทยมีค่านิยมและแนวทางการยกระดับมาตรฐานต่างๆ สอดคล้องกับ EU และแนวทางการพัฒนาของทั้งสองฝ่ายจะเอื้อให้เกิดสภาพแวดล้อมด้านกฎระเบียบและมาตรฐานที่เหมาะสมต่อการค้าและการลงทุนของภาคเอกชนอย่างเท่าเทียมกัน ("level playing field") ซึ่งจะเอื้อต่อการเรียกความเชื่อมั่นของฝ่าย EU ในการเจรจา FTA ของไทยต่อไปด้วย

QUESTION

ประโยชน์ของ PCA ต่อภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และคนไทย?

ANSWER

ความร่วมมือภายใต้ PCA ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ โดยมุ่งเน้นยกระดับการบริหารจัดการในสาขาต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพขึ้น รวมถึงการปรับกฎระเบียบของไทยให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ดังนั้น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และคนไทย จะได้รับประโยชน์ในทางอ้อมจากความร่วมมือภายใต้ PCA

QUESTION

EU และรัฐสมาชิกได้ประโยชน์อะไรจากการทำ PCA กับไทย?

ANSWER

PCA เป็นกรอบความตกลงที่ฝ่าย EU ผลักดันให้มีขึ้นกับทุกประเทศที่ EU ต้องการจะยกระดับความสัมพันธ์ โดยใช้เป็นพื้นฐานในการดำเนินความสัมพันธ์ในด้านอื่น ๆ ต่อไป ขณะเดียวกัน ก็หวังจะให้ PCA เป็นเครื่องมือสร้างความมั่นใจว่า ประเทศคู่เจรจาที่ค่านิยมและอุดมการณ์ทางการเมืองที่สอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานของตน เช่น การเชิดชูหลักประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน ธรรมชาติบาล ฯลฯ ผ่านการสร้างความสัมพันธ์ที่ใช้การหารือด้านนโยบาย (policy dialogue) และการแบ่งปันองค์ความรู้ (knowledge sharing) ในลักษณะหุ้นส่วน

QUESTION

PCA ถือเป็นนโยบายการต่างประเทศของ EU หรือไม่?

ANSWER

PCA เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินนโยบายการต่างประเทศและความมั่นคงร่วมของ EU (Common Foreign and Security Policy: CFSP) โดย EU มีท่าทีค่อนข้างชัดเจนในหลายประเด็นที่พยายามผลักดันในการเจรจากับทุกประเทศ โดยเฉพาะประเด็นการเคารพสิทธิมนุษยชน ประชาธิปไตย และความร่วมมือในการต่อต้านอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง EU ต้องการการสนับสนุนจากไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่ง EU มีผลประโยชน์ทั้งในแง่เศรษฐกิจและยุทธศาสตร์ จึงต้องการให้ไทยเป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนใกล้ชิดของตนในภูมิภาคนี้

ANSWER

ขณะนี้ EU ได้บรรลุการเจรจากรอบความตกลง PCA ร่วมกับประเทศในอาเซียนแล้ว 5 ประเทศ (ไม่รวมไทย) ได้แก่ อินโดนีเซีย (ค.ศ. 2014) สิงคโปร์ (ค.ศ. 2014) เวียดนาม (ค.ศ. 2016) ฟิลิปปินส์ (ค.ศ. 2017) และมาเลเซีย (รอลงนาม) อนึ่ง ทั้งหมดเจรจาเสร็จสิ้นแล้ว แต่มีสถานะการลงนาม การรอให้สัตยาบัน และการบังคับใช้ แตกต่างกัน

QUESTION

EU จัดทำ PCA กับประเทศอาเซียนใดแล้วบ้าง?